

»e štiti prejemnik:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
trimester 6,50 —
mesec 2,20 —

v upravljalstvu prejemnik:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
trimester 6 —
mesec 1,70 —

za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inzerate
sprejema upravljalstvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I. 17.

Izhajava vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 252.

V Ljubljani, v ponedeljek, 3. novembra 1902.

Letnik XXX.

Deželnozborske volitve na Koroškem.

S Koroškega 8. nov.

Deželnozborske volitve z nekim strahom pričakujemo; stvar stoji za Slovence na Koroškem zelo, zelo slabo. Bati se je, da izmed 3 volilnih okrajev, ki smo jih do zdaj še imeli, še dva izgubimo, tako, da nam ostane le še eden. V 4. kuriji ni upanja, da bi prodrl slovenski kandidat nasproti Metnitzu. Mi nimamo sredstev, da bi mogli dobro organizirati take volitve, in vrh tega se je slovenskemu delu dežele kakor mlinski kamen obesil Celovec na vrat, ki voli s slovensko spodnjo Koroško.

V največji nevarnosti je volilni okraj Podklošter-Trbiž, ki ga je do zdaj zastopal g. Fr. Grafenauer; zdaj se je za ta kraj imenoval kandidat g. J. Ehrlich; mož vsakozi izvrsten, a mi naš narod poznamo. Grafenauer je brez dvojbe najizbornejši poslanec, a ljudstvo ne voli več po premisleku, marveč po politični strasti; Grafenauer se je moral postaviti v Piiberk, da se ohrani kot zadnji steber. Da bi gosp. Ehrlich prodrl — ni upanja, in da bi g. Eller bil voljen, tudi ne; skoraj gotovo propade tudi g. Podgorca. Velikovski okraj je prešinjen po liberalnem duhu.

Rajši bi pisal spodbudljivejša poročila, rajši dajal upanje, kot da pišem svoje prepričanje, a to pišem, da ne bomo iznenadeni. Zakaj pa v politiki tako nazadujemo?

Uzrokov je več: Moč nasprotnikov; učitelji so vsi, ali skoro vsi v službi nemškega radikalizma; le ta jim daje kruha, priznanja, in znano je, da »Deutscher Schul-Verein« deli dosti denarja mej posebno delavne učitelje. Glavna moč nasprotnikov je, da so vsi agitatorično izurjeni. Naš kmet pa ni za to; nekaj kmetov agitatorjev si moramo vzgajati, da bodo protiteža proti učiteljem.

Drugi vzrok je lastna nemarnost, recimo naravnost to besedo! A ne samo naša nemarnost na Koroškem; tukaj mo-

ramo izraziti svoje sožalje, da nam ne pride nikdor na pomoč kak državnozborski poslanec sosednjih dežel; ljudje hočejo slišati stvarnih govorov, državnozborski poslanci so jim neka avtoriteta, in rajši se jim verjame, kot domačemu duhovniku, ki ga poprej že vsako nedeljo sliši. Nasprotniki imajo svoje poslance zaporedoma na razpolago: Schönerer, Wolf in dr. so opetovano zborovali po naših krajih.

A tudi z domačimi močmi se ni dosti delalo; v zadnjem trenutku je politično društvo naznanilo — da prepušča imenovanje kandidatov volilnim okrajem; poslanci so se imenovali brez poprejšnjega zadostnega dogovora, lovili so se takorekoč na dotičnem zaupnem shodu. In zdaj — mesto da bi se iz centrale organizovala agitacija — se menda zopet prepušča kakemu kandidatu, da v volilnem kraju stori na svoje stroške, kar hoče, ali kar zamore. V takem redu se mora vse podreti. Ne vemo, ali se bo dalo s tem kaj zboljšati, ali pa je vse zamujeno. Če bi se pa slutnje, ali recimo jasni naš proračun res ne kazal pravičnega, vsekako se mora v bodoče delati bolj intenzivno.

Deželnozborske volitve na Štajerskem.

S Štajerskega

se nam piše, da se od liberalne strani dela z grdimi sredstvi proti izvolitvi g. Antona Korošca. To naj tembolj utrdi slovensko in katoliško misleče volivce, da stoji trdno za g. Antona Korošca. Ako bi kdo trosil vesti, da se je g. Korošec odpovedal, bi bil to le manever nasprotnikov. G. Anton Korošec se nikakor ne odpove.

Liberalne spletke.

»Domovina« proglasa »oficielne« kandidate, med katerimi pa ni nobenega za ljutomersko-ormoški okraj, češ, da se prepušča imenovanje kandidata tamošnjim volivcem. V ljutomerskem-ormoškem-radgonskem okr. ostane kljub temu edini slovenski kandidat gospod Anton Korošec, urednik v Mariboru. Med »oficielnimi« kandidati pa je gospod

Žičkar. In vkljub temu se od liberalne strani ruje proti njemu. Po »bauernbundarskem« zgledu so zakotni liberalci začeli rohati proti gospodu Žičkarju. Kot »volivni odbor kmečke stranke« so postavili za kandidata gospoda Jos. Janežiča, da bi odvrnili volivce od gospoda Žičkarja, ter trobijo že od zadnjih državnozborskih volitev znano pesem: »Kmet more biti za kmeta.« Oklic, ki je sestavljen v barbarški slovenščini in se vidi, da je sestavljen od »štajerčevih« učencov, se širi na hektografiranih listkih okoli. Gospod Janežič pa je to od »kmečkih prijateljev« ponujano mu čast odklonil in ni vsprejel kandidature. Vsa čast mu za to! Rajhenburški Harambaša pa ni dosegel svojega namena. Gotovo bodo volivni močje dali primeren odgovor na liberalne zakotne mahinacije.

Rovanje »štajerčevih« pristašev.

»Štajerčevi« pristaši so včeraj imeli dva shoda, ki sta pa bila zanje brez vspeha. Pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah je imel shod nemškutarski »kandidat« Ludovik Kresnik, v Rogatecu pa nemškutarski »kandidat« Peter Zdravec. Pred dnevi je imel Zdravec shod v Leskovcu. Prve njegove besede so bile: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« Taki so liberalci — pred volitvami!

Volivni teden.

Tekoči teden zasluži po vsej pravici ime »volivni teden«, kajti v dneh tega tedna se završe še ostale deželnozborske volitve skoro na celi štiti. Danes volijo kmečki volivci v Sleziiji, jutri kmečka skupina štajerska 23 poslancev, dne 5. novembra mesta ter trg. zbor. nižje-avstrijska 38 poslancev, mesta gorinja-avstrijska, mesta in trg. zbor. v Sleziiji, kmečke občine solnograške 9 in splošna skupina na Koroškem 4 poslance. Dne 7. novembra volijo štajerska mesta ter trg. zbornice 25 poslancev, naslednji dan pa solnograška mesta ter trg. zbor. 13 poslancev, ker ima Solnograd sedaj štiri, mesto treh mandatov. V tekočem tednu bo torej odločena usoda večinoma vseh avstrijskih deželnih zborov, ki dobe sedaj novo zastopstvo.

Deželnozborske volitve na Nižje-Avstrijskem.

Vseh 21 mandatov nižje-avstrijske kmečke skupine je v posesti krščansko-socialne stranke, to je konečni uspeh volivne borbe v tej volivni skupini, ki je bila izvršena v petek z ožjo volitvijo v Badnu. Vkljub najstrastnejši agitaciji od židovsko-liberalne strani so si kršč. soc. s sijajno zmago ohranili ta deželnozborski mandat. Kršč. soc. kandidat Juckel je dobil 1701 glas (prej le 1169) nasprotni kandidat Rainer pa 1451 (prej 1109 in soc. dem. 269, skupaj 1379 glasov). Dunajska židinja ve celo poročati, da je dobil Juckel 2100, Rainer pa le 1052 glasov, a to poročilo je bržkone neresnično, ker je zamenjala v Pittensteinu oddane glasove. Kršč. soc. so torej po prvem poročilu pridobili nad 500 glasov, nasprotniki pa le nekaj nad 70. Voditelji so torej lahko ponosni na tako sijajno zmago.

Dne 5. novembra se pa bje veliki, še ljutejši volivni boj v mestni skupini. Odati je v tej skupini 34 mandatov in sicer jih ima 21 Dunaj, 13 pa ostala nižje-avstrijska mesta. Od teh so jih imeli doslej kršč.-soc. v svoji posesti 20, in sicer vse dunajske razun 6 v notranjem okraju in 1 v okraju Favoriten, ter šest mandatov ostalih mest, namreč: Amstetten, Baden, Floridsdorf, Neunkirchen, St. Hipolit in Tulln. — Vse ostale mandate v mestni skupini sta si doslej delili liberalna (6) in nemškonacionalna (5) stranka, le okraj Favoriten so imeli v posesti soc. demokratje. Kršč. soc. stranka si je svesta, da si ohrani vsaj dosedanje število mestnih mandatov in si torej v najslabšem slučaju, ki si ga sploh moremo misliti, ohrani večino v dež. zboru, ne včevši tri viriliste in event. glas konserv. veleposestva.

Preosnova Koerberjevega kabineta.

Mej Koerberjevo vlado in Čehi še sedaj ni potrebnege sporazumljenja. Nekaj časa Koerber sicer še lahko čaka, ker potrebni proračunski provizorij bo itak še lahko dobil do novega leta in tudi predloga o vo-

LISTEK.

Tommaseova stoletnica.

Dne 8. m. m. minulo je 100 let, odkar je bil rojen v Šibeniku slavni pesnik, zgodovinar, modroslovec, pravnik, romanopisec in politik Nikola Tommaseo. V njegovem rojstnem mestu odkrit mu je bil l. 1890 krasen spomenik ob sodelovanju hriškega mesta in tamošnjih Hrvatov. Tudi Italija postavila mu je v raznih mestih spomenike in spominske plošče. Vzlasti v Benetkah je zapustil ta veliki Dalmatinec neumrljiv spomin, ker tu je največ delal in trpel za zjedinenje Italije.

Po raznih mestih v Italiji slavili so te dni njegov spomin, a govorniki so ga proslavljali v velikoitalijanskem duhu — kar pa je v protislovju z delovanjem in nazori proslavljanega moža. Oni so ga proslavljali, ker so videli v njem Avstrijca, ki pa se je boril proti Avstriji za Italijo. Da bi se bolj navdušili toliko Lahe v kraljestvu, kolikor avstrijske neodrešence, za Veliko Italijo, to je bil namen vsemu temu slavlju. »Srca ostanejo v Italiji, mi se vrnemo« so deklamirali govorniki iz Avstrije po mestih v Italiji. In vsa neodrešena irenta pošiljala je svoje

pozdrave na ta slavlja in imenovala Tommasea velikega Italijana. A Tommaseo ni bil drugega, nego dalmatinski Hrvat, ki se je boril za svobodo Italije. Mesto, da bi bili Lah hvaležni Slovanom, ker so jim dali takega moža, pa ne morejo neodrešenci niti te prilike opustiti, da bi ne kazali Tommasea kakor najhujšega irentista in ker je naloga irentovcem napadati Sloane ob vsaki priliki, porabili so tudi to priliko, da jih paujejo z barbari. V vsej svoji nagoti so se pokazali nasproti mestu Šibeniku. Najprej so hoteli sodelovati s Hrvati ob stoletnici; kakor hitro so dobili to obljubo, pa so bobnali ves irententizem skupaj, da bi bili mogli v Šibeniku ob navzočnosti Hrvatov prirediti irententovsko demonstracijo. To je dalo povod županu mesta Šibenik, da je prepovedal vsako slavlje.

Lahi dokazujejo na vse pretege, da je bil Tommaseo Lah. Tržaški Lah so brzojavili v Italijo in v brzojavki so rekli, da je bil Tommaseo velikan, ker je bil Lah. Tudi nekemu trgu v Trstu hočejo dati ime Tommaseo.

Kak Lah je bil Tommaseo, izvemo iz njegovih »Iskrie«, kjer piše: »Če očetovo ime ni slovansko, je pa materino.« Še bolj ga poznamo v njegovem delu, kjer se je podpisal »Un slavo«. V tem delu piše: »Spo-

štujmo se vsi, bratje Slovani, in ljubimo se«. Leta 1848 ustanovil je kot minister za nauk in bogočastje v Benetkah stolico »ilirskega« jezika. Kot minister izdal je l. 1848 in 1849 dva proglasa, katera sta priobčila te dni »Hrvata« in »Naša Sloga«.

Prvi proglas se glasi:

Proglas
na Hrvate in druge slovanske narode.

Bratje!

Velika družina slovanska se vzbuja in spoznava sama sebe. Čas narodov je prišel. Raztrgani in razsuti udje se zbirajo; po odsekanih žilah pretaka se zopet oživljajoča kri. O Hrvatje! od Avstrije osramočeni, a Italiji zopni kakor orodje samosilja, svet vas ne pozna; in malo jih je, kateri vedo, da se vi že deset let borite v svoji deželi za jezik, za narodnost in dostojanstvo duše svoje. Ne ve svet, da ste vi prvi poskušali odvrediti Metternichov jarem, med tem ko so vas drugi vaši zavezniki in tovariši držali v robstvu kakor žveč. Jaz se vam zahvaljujem pred vsem človeštvom za vse, kar ste storili za svete svrhe človeštva, zahvaljujem se vam, ko ste ob vseh skrbeh za občinsko obrambo in v svojih bridkih bolih tudi mene se spomnili in ste k moji ječi stegali roko.

Človeška roka ni imela razbiti onega zapora, ampak migljaj božji.

Hrvatje, kateri ste še v Italiji, da prelivite italijansko krv, položite ono orožje, sramotno, nemilo, Hrvatska Vas želi. Mati Vaša zahtevala je na Dunaju, da se vzdignete iz Italije in da ne boste prelivali krvi in žrtve. Hrvati, Čehi, Poljaki, vi pod težko Avstrijo stiskani, ustanite, čas je. Bodite narodi, ne bodite podvrženi odlomku tujega naroda. Zgodovina vaša je znamenitejša nego je avstrijska, ker Avstrija je narasla po ženitbi in zviti utrpeljivosti. Ne prezirajmo onih, ki nas prezirajo, ne sovražimo svojih sovražnikov. Razločujmo Avstrijo od Nemčije. S pravo, veliko Nemčijo pobratite se, kakor s sestro. A ti, nesrečna Poljska! ne prideš do pravega življenja, ako ne boš ljubila svoje nemile krvnice Rusije, ki je pa vendar tvoja sestra. Malo je onih, ki te mučijo. O slovansko pleme, priče tvojega junaštva ostala so skrita skozi stoletja v temi; sedaj gremo k dobi miru. Sedaj vzameš odbrano mesto med velikimi narodi. Kakor reka, ki teče po različnih deželah, razprostirajo se tvoji narodi pod različnimi podnebi in dotikajo se drugih narodov, ali z njimi se ne mešajo, a od njih izbirajo vse dobro, a svojih lastnosti ne izgubijo.

Ustanite Hrvati, Čehi, Poljaki bratje,

jaških novincih mu baje ne povzroča prevelikih skrbi, vendar dolgo tako ne pojde in konečno morajo biti na jasnem vlada in Cehi. Sedaj so v to svrhu posegli v akcijo na posebno prošnjo dr. Koerberja Poljaki in sicer poslanci Jaworski, Dzeduszycki, Abrahamowicz ter Wodzicki. Ti morajo se pogajajo sedaj s Cehi, ob enem pa vitez Jaworski stopa v dotiko z zmernimi nemškimi strankami. Konečni cilj in namen teh dogovorov naj bi bila koalicijska v zbornici in koalicijski kabinet. V to zvezo bi stopili Poljaki, Cehi in vse nemške stranke razun vsenemcev. Na tej podlagi se potem preosnuje sedanji kabinet, iz katerega bi se razun Koerberja, dr. Rezeka in Pientaka ločili vsi dosedanji člani in mesto njih zasedli ministerske sedeže: Ceha Kramar in Kafftan, Poljaka Bobrzynski in Milewski ter Nemca Derschatta in Baernreither. Po tem računu bi bile v kabinetu enako močne vse tri stranke. Pravijo, da si take preosnove želi vladar, ker je sicer nemogoče rešiti predlogo vojne uprave. — Kaj pa, ko bi ti mešetarji delali račun brez krčmarja? Kaj res ni v parlamentu razun navedenih nobene druge stranke, ki bi prišla v poštev? Ali bodo res vse nemške stranke zadovoljne z ministri iz srede nemških nacionalcev?

Vojaska predloga padla.

Akoravno še ni znan konečni vspeh konferenc, ki se vrše v zadevi znane predloge vojaške uprave pod prvim vtisom, ki ga je ista napravila v parlamentarnih krogih, je vendar že sedaj znano, da načrt v tej obliki absolutno ne obvelja. O tem se je že tudi prepričala vojna uprava in na povabilo cesarjevo so se že v soboto sošli v posvet ministri Krieghammer, Welsersheimb in Fejervary, da se dogovore, na kak način bi predlogo omilili, a obenem dosegli svoj namen. Konečni vspeh teh ministerskih konferenc predlože vladarju, ki se konečno odloči za posamezne predloge. V bližnjih dneh, takoj po završeni razpravi o znani izjavi ministerskega predsednika, se prične tozadevni razgovor tudi v parlamentarnih strankah. V to svrhu skliče načelnik Jaworski v posvet načelnike posamnih klubov, katerim vlada bržkone predloži že novo predelano vojaško predlogo.

Naša monarhija in Angleži.

Angleški poslanik na Dunaju je bil do nedavnega mož z imenom Rumbold, ki je sedaj v »Nat. Review« objavil članek, čegar vsebina vzbuja v Avstriji občno pozornost. Bivši poslanik namreč piše, da je Anglija dolžna veliko hvaležnost cesarju Franu Jožefu, mejtem ko so se Nemčija, Francija in Rusija v zadnjem boju postavile na nasprotno stran. Pri velikem dvornem plesu l. 1900, tako pripoveduje Rumbold v imenovanem članku, je cesar Franc Jožef izmed prisotnih

poslanikov prvega nagovoril njega in mu rekel mej drugim: »V tej vojski sem popolne na strani Anglije«. Pa tudi sicer v bivši poslanik veliko povedati o posebni naklonjenosti našega vladarja do Anglije povodom angleško-burske vojske. — Vso odgovornost za to izjavo moramo seveda prepušiti avtorju samemu, povemo mu pa lahko, da z ljudstvom ni prišel v dotiko, ker sicer bi bil lahko bolje prepričan o glasovih simpatije v naši monarhiji. Prepričan bi se bil, da razun krogov, v katerih je on obdeval, in borzjanskega časopisja, ni nihče simpatiziral z Angleži.

Iz brzojavk.

Kongregacijska razprava v francoskem parlamentu. Komisija, ki bo razsojala o vseh kongregacijskih vprašanjih, je izvolila svojim načelnikom znanega velikega framasona Brissona. V komisiji ni nobenega opozicionalca, ker so odklonili izvolitev tudi osmeri opozic. poslanci, ki so jih izmed 33 volili vladinovi. — Obstrukcija v ogrskem državnem zboru. Vse opozicijske stranke so se složile za odločilen upor napram Szellu, če ne ugodí vsem zahtevam. — Volivni oklic dunajskih liberalcev za prvi okraj kaže popolno brezupnost vodivnih elementov. Pri vsem, kar je svetega židovskemu liberalstvu, svare somišljenike pred popolnim »poklerikaljenjem« Dunaja. — Izjemno stanje v Zagrebu se takoj odpravi, ko bo prebivalstvo povrnilo vso škodo arbskim trgovcem — Obisk zunanjih vladarjev v Rimu doslej še ni določen. Oficielna »Agencia Italiana« dementira kot neosnovane vse dosedanje vesti.

Slavnost petindvajsetletnega delovanja »Cecilijinega društva« v Ljubljani,

v četrtek, dne 6. nov. 1902.

Vzporod:

A. Ob pol 8. uri v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani: Slovesna črna sv. maša za pokojne društvene člane; Requiem pro 4 vocibus inaequalibus comitante organo, vel tubil et trombis auctore Joanne Meurerer, op. 4.

B. Ob 9. uri v stolnici: Pontifikalna maša (Festum sancti Leonardi Confessoris): Introitus »O s justis« koral z orglami. Missa solemnis »in honorem ss. Cordis Jesu« za mešani zbor in godala z orglami, zložil Ignacij Mitterer. Graduale: »Domine praevenisti eum« za mešani zbor, zložil Anton Foerster. Ofertorij »Veritas mea recitacija z orglami, potem »Laudate Dominum« za mešani zbor, zložil Jacobus Gallus. Te Deum laudamus in jubilem V lustrorum memoriam societatis Labacensis, s. Caeciliam venerantis piis honoribus primi ejusdem Protectoris Illmi. ac Rvdissimi. D. D. Cels. Principis - Episcopi Joann. Chrys. Pogachar, za mešani

stvom. Ubogajte Vaše srce. Ste li zadovoljni, če ste ubili Italijana, ki je kristjan, kakor Vi, kateri Vam ni nič slabega storil, ali kadar ste oplenili njegovo hišo? Mislite Vi, da je kaj takega ubogati zapoved našega Boga, Boga pravice in ljubezni? Ko boste Vi do konca služili nemški sili, dobite broo od Nemca. Večno ostanete sužnji. Naj reče torej vsakdo izmed Vas Nemcu: Jaz se bom boril blizo moje hiše za hišo; ali zunaj Krajine — ne bom, bogami nočem.

Tommaséo.

Razvidno je torej, da se je Tommaséo boril edino za svobodo narodov, da pa vsled tega nimajo Lahi nikake pravice proglašati ga velikim Lahom. Razvidno je pa tudi nadalje, kako bridko se je varal neustrašeni bojevniki za svobodo gledé Nemčije in Italije. Kaj počenja dandanes Prusija z našimi brati Poljaki? Kako deli svobodo Italija našim bratom Benečanom? In se ne trudi Italija, da bi v družbi »Dante Alighieri« in »Lege Nazionale« potujčila slovensko dečo? Da! velik bojevniki za svobodo Tommaséo bi plakal, ko bi živel še dandanes in bi videl, kako postopajo Lahi po primorskih deželah z nami, kako zlorabljajo svobodo, da so protivni celo eni slovenski šoli.

Da, Tommaséo je bil velik, a oni, ki so ga proslavljali te dni, niso vredni imenovati njegovega imena!

zbor in godala z orglami, zložil Anton Foerster.

C. Ob pol 11. uri slavnostna seja v knezoškofjski dvorani: 1. Pozdrav predsednikov, 2. slavnostni govor (kanonik dr. Karlin), 3. nagovor presvet. gosp. knezoškofa Antona Bonaventura.

D. XII. občni zbor Cecilijinega društva (le za društvene člane): 1. Nagovor predsednikov, 2. poročilo tajnikovo, 3. poročilo blajnikov, 4. poročilo vodja orglarske šole, 5. slučajnosti, 6. volitev novega odbora.

E. Ob pol 3. uri popoldne v cerkvi obč. frančiškanov: 1. Pred izpostavljenim sv. R. Telesom: 1. P. Angel. Hribar: »Jezusa ljubim«, 2. I. Mitterer: »Srce Marijino«, 3. Dr. Fr. Witt: »Laetentur coeli«, 5. glasno, 4. Tantum ergo et Genitori, koral, 5. blagoslov. II. Igra na prenovljenih orglah. (Svira stolni kapelnik A. Foerster.) a) V improvizaciji bo pokazal znani umetnik krasne glasove glasbenih kombinacij na teh orglah, začeni od nežnih glasov na 3. manualu do veličastnega Tutti. Vsak spremen igra le nekatere trenutke. b) Staročeska božična »Narodil se Kristus Pán«. c) Karol Piš (Pitsch) — 4 gl. fuga na isto pesem. d) Lud. Spohr — postna pesem. e) Anton Foerster — Fugirani trio na »Alleluja«. f) I. Seb. Bach — preludij in fuga v G-mol. g) Charles Gounod — Marche solennelle de procession.

F. Ob 6. uri prijateljski sestanek v Hafnerjevi pivarni na Sv. Petra cesti.

Najuljudneje vabimo p. n. obč. člane »Cecil. društva« ljubljanskega in sosednih škofij, somišljenike in prijatelje cerkvene glasbe na važno slavnost, da zahvalimo Boga, počastimo našo zavetnico sv. Cecilijo in se vzajemno navdušimo za našo sveto stvar. Odbor »Cecilijinega društva«.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. novembra.

Glavni osrednji odbor katoliško-narodne stranke. Po sklepu zaupnikov dne 13. okt. t. l. ima vsako katoliško-narodno politično društvo pravico, nasvetovati enega člana v navedeni glavni odbor. Pozivljamo torej slavne odbore naših političnih društev, da se te pravice poslužijo in čim preje naznanijo svoje nasvete podpisaneu načelniku. — V Ljubljani, 3. nov. 1902. Vodstvo katoliško-narodne stranke: Dr. Ivan Šusteršič, t. č. načelnik.

Skrb liberalne frakcije za naš demokratizem. »Slov. Narod« je pobral neki dopis v »Christlich sociale Arbeiter Zeitung« ter očita katoliško narodni stranki, da ni volila na shodu zaupnikov v izvrševalni odbor nobenega delavca, da se zastopnik pete skupine ni oziral na tozadevno pismo izraženo željo delavstva, ter da je ogorčenje mej delavci, da se navzoči zastopniki delavstva niso za to potegnili. Iz delavskih krogov se nam o tem poroča, da delavstvo stoji slej kot prej na stališču popolne samostalnosti in se z ozirom na to znano stališče na shodu zaupnikov ljubljanskega delavstva ni nihče pooblastil, naj sporoči zgorajšnjo zahtevo. Tudi pismo se od strani delavstva ni stavila nobena zahteva, ampak je dotično pismo pisal uradnik bolniške blagajne gosp. Moškerc na svojo pest. Navzoči zastopniki delavstva bi celo nasprotovali tej misli, ako bi jo kdo sprožil, ker si hočejo ohraniti popolnoma proste roke, imajo svoje lastno politično društvo in svoj delavski zaupni odbor in gredo s katoliško narodno stranko, dokler zastopa ona demokratična načela. Delavstvo si torej hoče ohraniti proste roke, tvoriti samostojno organizacijo, kakor jo tvori tudi drugod. Iz tega pojasnila sledi, da je bil g. Moškerc s svojimi dopisi v razne liste za to, da se delavstvo popolno združi s kat. nar. stranko, a da je s svojimi nazori osamljen. Mi bi proti takemu združenju nič ne imeli in se je za vsak slučaj sprejela na shodu zaupnikov pri točki o notranji organizaciji stranke tudi resolucija, da ima odbor pravico kooptirati še nekatere članov in da ima vsako politično društvo imenovati v odbor svojega zastopnika, torej je tudi delavcem kakor drugim stanovom vstop v odbor prost, kar vedo tudi delavski zaupniki, kateri so bili na shodu. Kar se tiče demokratizma, je že sedaj demokratična struja v vodstvu stranke najštevilnejše zastopana, kar jasno priča delovanje stranke.

Poleg tega odbor samo izvršuje sklepe zaupnikov, o smeri stranke pa itak določajo zaupniki. Da »Narod« ni zadovoljen z vodstvom katoliško-narodne stranke, je umevno in na tej strani tudi ne iščemo pripoznanja. Smešno je le, da si upa govoriti o demokratizmu list liberalne stranke, ki nastopa proti splošni volivni pravici in v katere izvrševalnem odboru sede »veliki demokrati« — nadavetnik dr. Ferjandič, stavbni podjetnik Filip Supančič, graščak dr. Tavčar, advokat dr. Kusar, agent Ivan Hribar, advokat dr. Majaron, uradnik mestnega zakupa Lavrenčič, veletržec z leseno robo in »žajfo« Viktor Rohman in voditelj Studenca dr. Bleiweis, kateri vsem skupaj predseduje.

Šolske vesti. Nadučiteljem za Mirno je imenovan g. Matej Jenko, učitelj v Doleh. — Premeščeni so na lastno prošnjo učitelj g. Ant. Mahkota iz Sela v Cerklje, učiteljica gdna Ana Moos z Vrh-nike v Šiško in gdna Pavlina Rus iz Strekljevca v Zgor. Tuhinj. — Učiteljica gdna Ana Pour je stopila v stalni pokoj. — Dvorazrednica v Gorjah se razširi v tri-razrednico, sedemrazrednica v Lichtenthurnovem zavodu pa v osemrazrednico.

»Napredna« defraudacija. Strašne reči je pisal »Narod« o »duhovnikih, ki so kradli v svetovavlavski hranilnici.« Grozne reči, desetkrat pretirane, je navajal, in sicer jih je jemal iz socialno-demokratskega »Prava lida«. Ta list je kar plaval v psovkah na defraudante. In zdaj je hotela ironija usode, da so se odkrile dolgoletne malverzacije, ki so se vršile ravno v njegovem upravnistvu kakor tudi še pri več socialno-demokratskih listih. Sklicali so odborovo sejo, katera je bila silno burna. Kriv je vodja tiskarne Reis, član vodstva stranke in kandidat za peto kurijo, ki so ga takoj suspendirali. Knjigovodstvo, katero se je vodilo na najprimitivnejši način, je v velikem neredu. Zraven pa tudi socialnodemokratska urednika Vesely in Mislik, katerima je baje Reis denar »posojal«. Vsi trije so jako prijetno živeli od dohodkov proletarcev. Bili so vsi trije v odboru delavske razstave, in zato se meni, da so se tudi tam godile malverzacije. Revizija se bo takoj uvedla. Ves odbor je odstopil. Pri »Pravu lidu« vodi revizijo židovski odvetnik dr. Karpeles. — Radovedni smo, če bo »Narod« tudi o tej defraudaciji, ki se je zgodila pri njegovem duševnem bratcu, poročal s potrebno natančnostjo.

Vojaska vest. Goričan g. Jožef Pavliček je imenovan c. in kr. poročnikom pri pešpolku št. 16. v Zagrebu. Istotam je imenovan poročnikom Ljubljancin g. Franc Langhof.

Tuja odlikovanja. Njegovo Veličanstvo cesar je dovolil, da smajo naslovni orožniki postajevođe Josip Nečas, Franc Pogorelec in Ernest Žlebnik, kakor tudi orožnik Fran Ružička sprejeti in nositi srebrni križec za zasluge z meči, ki je pridjan nadvojvodsko-nasauskem vojaškemu in civilnemu redu za zasluge.

Poročil se je g. Ivan Zolnir, učitelj in organist v Veliki Nedelji, z gđ. Marico Melcher, učiteljico ravnotam.

Slovensko delavsko gibanje v Celju. »Delavsko podporno društvo« v Celju ima zdaj svoj posebni tamburaški zbor. — Stevilo društvenih članov se je tako pomnožilo, da sedanji sicer obširni prostori ne bodo več zadoščali. Društvo namera postaviti svoj lastni »Delavski Dom«. Ali se tudi v Celju ni mislilo na slovensko delavsko organizacijo, ko so gradili »Narodni Dom«?

Oddaja šolske stavbe. Na Vidmu ob Savi se odda stavba nove petrazredne šole s stanovanjem za nadučitelja v proračunjenem znesku 43.000 K brez oprave. Vsa dela se oddajo le enemu podjetniku. Vadij znaša 10% stavbne vsote. Načrti, stroškovnik in stavbni pogoji leže pri predsedniku krajnega šolskega sveta na ogled, kamor se naj tudi pismene ponudbe najdalje do 25. novembra t. l. pošljejo.

Nov hrvaški list je pričel izhajati na Dunaju. Ime mu je »Ujedinjena Hrvatska« in je glasilo političnega društva »Hrvatska« na Dunaju.

Preselitev. Iz Škofje Loke se poroča, da se namerava ondodni hišni posestnik in

Iz okov kujte meče, a iz jarma palice za obrambo. Vi, toliko časa sključeni pod avstrijsko palico, postavite se po koncu: v hipu premagate. Na noge brez strahu. Bog narodov je z Vami.

Tommaséo.

Drugi proglas, kateri so delili med hrvaške vojake, se je glasil:

Bratje Hrvatje!

Jaz sem Dalmatinec Vašega naroda. Ze mnogo let Vam pravim bratovske besede, želeč Vam svobodo in poštenje. Meni ni drug vzrok govoriti Vam, nego prava ljubezen. Dokazoval sem vse svoje življenje, da mene ne pokvari ne mržnja, ne pohvala in ne bogastvo. Lani sem bil v ječi, ker sem želel, da bi Avstrija poštenije vladala z Italijani; a Vi, Hrvatje, ko ste zahtevali Vaše narodne pravice, zahtevali ste, da bom jaz svoboden. Ako ne za drugo, vsaj iz hvaležnosti bi vam moral dobro želeči.

Vi ne veste, kaj svet govori o boju, katerega Vi bijete v Italiji da služite Avstriji. Svet pravi, da ste kakor divji, ki hodijo krast in kri prelivat. Kako korist imate da pustite Vaše roditelje, Vaše žene, otroke Vaše in oditi, da Vas zakoljejo, ali če ostanete ranjeni, da ne morete več delati in ne uživati življenja? Tudi če v boju kaj odnete, še ono malo Vam izgine s proklet-

občinski svetnik g. Avgust Susnik, preseliti stalno z rodbino začetkom t. m. na svoje novo kupljeno posestvo, graščino Lanhof pri Celju.

Notarja dr. Radeya je okrajno sodišče v Mariboru uradoma proglasilo slaboumnim. Kuratorjem je imenovan g. dr. Ciril Radey, c. kr. poštni koncipist v Gradcu.

V Postojni je danes zjutraj ob pol 8. uri pevske zbor pel nekaj slovenskih žalostink na grobeh.

Nesreča. V novem — kotredeškem — rovu zagorskega premogovnika ubilo je v soboto 17letnega premogarja Antona Ahčan. Obležal je na mestu mrtev.

K preselitvi dr. Edvina Ambrositscha v Ljubljano piše »Domovina«: Gospod dr. Edvin Ambrositsch, nemčurski odvetnik v Ptuj in eden najbolj intimnejših in zvestih pristašev gospoda Orniga, je odvetniški zbornici v Gradcu naznanil, da se po preteku treh mesecev preseli v Ljubljano. Tako poroča uradni list »Gazet Zeitung«. Dozdeva se nam, da je ta preselitev dokaz, da se začne ladija »Štajerca« potapljati. Dr. Edvin Ambrositsch je bil vnet razširjevalec »Štajerca«, katerega je vsaka stranka v njegovi pisarni dobila kot nameček, in hud nasprotnik slovenskega uradovanja. Da pa to nasprotstvo ne more biti vzrok preselitve, izhaja iz dejstva, da se preseli v Ljubljano, kjer se ved slovenski uraduje, kakor v Ptuj. Razprtija in razdor v lastnem taboru napolnila ga je k temu sklepu. Bil je član nemških ognjegasev v Ptuj, pa se ni hotel pokoriti povelju načelnika. To pa ni edini vzrok preselitve, kajti načelnik gospod Stendte je ravno tak dober prijatelj Orniga in ravno tako zvest pristaš »Štajerca«, kakor gospod dr. Edvin Ambrositsch. Vzrok preselitve mora še drugi izvir imeti. V Ornigovem in »Štajerčevem« taboru poka in poka; znabiti pride kmalu do — poloma. Gospodu dr. Edvinu Ambrositschu želimo srečen pot. Slovenski kmetje, ki so v njegovo pisarno zabredli, mu gotovo ne bodo ohranili blagega spomina. Ta preselitev kaže, da za drugega nemčurskega odvetnika v Ptuj ni ugodnih tal. To je skušil gospod dr. Martinek in se preselil v Pliberk; to izkušnjo si vzame seboj dr. Edvin Ambrositsch v — Ljubljano. Nemški sodni uradniki, ki so ga povsod protežirali, mu ne morejo preskrbeti zaupanja pri slovenskem kmetu, ki zahteva slovenskega uradovanja.

Laški konzul v Trstu. »Independent« je priporočal, naj bi prišel za laškega konzula v Trst odločen in moder mož, ne pa priden mladenič, ki je še le začel svojo karijero, ker laški živelj ima v Trstu premnogo interesov. »Il Sole« pravi na to: »Nam se pa dozdeva, da bo moral ob razpravi proračuna v laški zbornici oglasiti se kak razsoden poslanec in zahtevati, naj se odstrani laški konzulat v Trstu, ker opravlja posle laškega konzulata že toliko časa brezplačno tržaški magistrat. Znano je vsemu svetu, da se na magistratu bolj brigajo za koristi »regnicolov«, nego domačinov. V Trst prihajajo vsi brezposelni »regnicoli«. Laški konzul v Trstu je v zvezi z laškimi tržaškimi nacionalci, ki so mu nekak generalni štab.«

Železnica Maribor - Wies Merilna dela za projektirano progo Maribor - Wies dobro napredujejo. Končana je že meritev Maribora do Arnovža in zdaj ima priti še ostali del na vrsto.

Tečaj za krojače se otvori v Gorici valed inicijative trgovske in obrtne zbornice. Poučevalo se bo vsak dan šest ur.

Vinska poskušnja v Krškem. Letošnje leto se je pridelalo v krškem političnem okraju obilo in prav dobrega mošta. Da se širše občinstvo o dobroti tega pridelka prepriča, priredi krška kmetijska podružnica v nedeljo in ponedeljek dne 23. in 24. novembra t. l. vinsko poskušnjo v Krškem. Na tej poskušnji bode mnogo vina iz vseh občin in vinskih leg krškega političnega okraja. Uljudno se torej vabijo vsi oni, ki potrebujejo dobrega naravnega vina, da se te poskušnje udeležijo. S tem jim bo dana ugodna prilika, da brez izgube časa lahko takoj sklenejo kupidajo, ali se vsaj seznanijo z raznimi vinogradniki ter spoznajo vina iz raznih leg. Dopoludne bodo tudi poučna predavanja o kletarstvu. — Kmetijska podruž-

nica v Krškem. — V. Auman, načelnik. Dr. Tomaž Romih, tajnik. — **Pripomnja uradništva:** No, sedaj pa bodo imeli znani ljubljanski strokovnjaki »puncto bibito«, kakor jih je krški poročevalec v »Sl. Narodu« z dne 15. oktobra nazival, še ugodnejšo priliko, kot za časa grozdnice in vinske razstave v Krškem, pokazati svojo strokovnjsko vedo »puncto bibito«. — Ljubljanskim in drugim gostilničarjem ter treznim interesentom pa vseeno toplo priporočamo, naj se sedanje razstave in poskušnje vin v Krškem v velikem številu udeležijo ter naj se ne dajo odvracati radi tako neumnih kakor netaktnih javne opazke napram tujim gostom. Ali ima Krško še kaj takih famoznih poročevalcev? Poročili v »Laibacherice« o dne 12. in 13. v Krškem vršivši se grozdnici razstavi se glasita popolnoma drugače, kot v »Sl. Narodu«.

Železnica Grobelno - Rogatec. Ta železnica se bo pričela na postaji na Grobelnem; druge postaje bodo sledeče: Vodrež, a postaja se bo imenovala St. Vid pri Grobelnem, ker je Vodrež le mala vasica, St. Vid pa je velika občina in župnija; druga postaja bo Smarje pri Jelšah, tretja postaja v Pivovci. Nadalnje postaje bodo v Mestinjah, Podplatu, Slatini, Rogatecu. Zastopniki celjskega in šmarskega okraja zahtevajo, da so vsi napisi izvršeni v nemškem in slovenskem jeziku.

Strajk v Mirnu. Kakor čujemo, je začel strajk v Mirnu, ki je trajal šest tednov, ponehavati. Predčerašnjim namreč so se vrnili nekateri strojarški delavci, ki so dosedaj strajkali, zopet k delu. Pod kakimi pogoji, pa nam ni znano. Zeleti je le, da se delavci in gospodarji trajno spoprijaznijo ter da si gredó, kakor pravi domačini drug, drugemu na roke.

V Pulju se 5. t. m. otvori mestni dekliski licej.

Za slovensko poroto v Trstu je uročila prošnjo tudi občina Skrbina.

Ljubljanske novice.

Javno predavanje. Jutri točno ob pol 8. uri zvečer bo predaval v veliki dvorani »Kotliškega Doma« deželni poslanec dr. Viljem Schweitzer o revolucionarnem letu 1848. K obilni udeležbi vabi odbor »Slovenske kršč. soc. zveze«.

Slavnost v »Novem Vodmatu«. Naselbina »Slov. delav. stavbinskega društva« je včeraj praznovala izredno slavnost. Prevzvišeni knezoškof g. dr. Ant. Bonaventura Jaglič je sam osebnostno prišel blagosloviti delavske domove. Vse hiše so bile v zastavah. Sprejem je bil iskren in prireden, ljubeznjivosti knezoškofova je vse očarala. Knezoškof je imel vspodbuden govor. O slavnosti smo dobili obširno poročilo, katerega pa radi nedostajanja prostora moramo odložiti za jutri.

Ljubljanski občinski svet ima jutri redno sejo ob 5. uri popoldne. Na dnevnem redu je mej drugim: O naprošeni opustitvi služnosti, prirejanja na »Kernu« led za mestne ledenice; o dopisu c. kr. deželne vlade glede povišanja ukovine za otroke, ki ne stanujejo v Ljubljani; o poskusu poravnave s hišno posestnico Jscipino Selanovo glede opustitve starinarške steze; o prošnji nekaterih posestnikov na Privozu, v Sredini in na Prulah, da bi se ondi napravili cestni kanali; o magistratovem nasvetu v zadevi nakupa dežnih plaščev za mestne policijske stražnike; o dopisu c. kr. deželne vlade, v katerem se mestna občina vabi, da bi ustanovila posebno ustanovo za obisk pomorske akademije na Reki; o prizivu hišnega posestnika dr. Frana Počka v zadevi prezidave njegove hiše v Strelških ulicah; o kolavdaciji kanalov v Cegnarjevi, Zalokarjevih in Bohoričevih ulicah; o drugi kolavdaciji »Mestnega doma«; personalnega in pravnega odseka poročilo o prošnji hišnega posestnika Antona Vrhovca za podelitev meščanstva.

Nemškega nacionalca slovenska požrtvovalnost. Tukajšnji uradnik tobačne tovarne g. Adenau je daroval za »Družbo sv. Cirila in Metoda« 6 K. Pravijo, da je bila ta požrtvovalnost sicer precej prisiljena, vendar ne bo napačno, ako se ob vseh sličnih prilikah skrbi na ta način, da dobi družba sv. Cirila in Metoda novih dohodkov.

Sreča v nesreči. Velika nesreča bi se bila minuli četrtek kmalu pripetila rodbini Mat. Golobiča, uslužbenca tobačne tovarne, stanujočega na Sv. Petra cesti 25, pri »Mlinškem kamnu«. 17. mesecev stara hčerka Marija padla je namreč z okna prvega nadstropja na streho. V tem hipu skoči za njo 17letna pestunja, mislé, da vjame otroka na strehi. Že je menila, da ga ima, kar se pravno in pade istodobno z otrokom na dvo-

rišče, z glavo navzdol, a niti njej, niti otroku se ni pripetilo nič zalega. Le neznatna praska na čelu spominja še danes pogumno pestunjo na veliko srečo v nesreči. Pripomniti je še, da je na krík pestunje opozorjeno stanovanstvo omenjene hiše prigovarjalo pestunji, naj nikar ne stavi v nevarnost lastnega življenja, a pogumno dekle se ni strahilo nevarnega skoka.

Tatvina. Delavec Oskar Klein vkradel danes ponoči hlapcu Marku Anžariju na Stari poti šte. 11 iz suknjiča v hlevu 7 K in je pobegnil proti Trstu.

Ljubljanska društvena godba. Odbor društvene godbe nam piše: Godba se vzdržuje le z zasluzkom in s prispevki častitljivih članov. Žalibog da sta bila oba vira do sedaj skoraj nezadostna. Spočetka bilo je še dokaj navdušenja, toda z navdušenjem rastle so tudi zahteve vedno bolj in bolj. Večina bila je nazorov, da mora biti najprvo dobra godba in sicer prav dobra, predno izpuste kronico za dobro stvar. S štedljivim gospodarstvom se je godba nekako vzdrževala ter tudi počasi napredovala. Zajamčen je je obstanek. Z ustanovitvijo godbe na lok ter s pridobitvijo novega kapelnika, kateri je razmere v godbi po zdravem razumu dobro uredil, dobili smo res godbo, s katero smo z ozirom na skromne dohodke lahko ponosni. Že danes imamo godbo, ki tekmuje z vojaško. Sedaj potrebuje le še denarja in zadostila bo godba vsem zahtevam. S tem naj bode pojasneno, zakaj je godba prirejala mesečno le po 4 koncerte s prosto vstopnino za člane. Ker pa so se v zadnjem času dohodki znatno zboljšali, je odbor odredil, da so častiti člani pri vseh društvenih koncertih razun o nedeljah vstopnine prosti. Na ta način bomo vedno močnejši in lahko rečemo že danes, da nas vsi nasprotniki ne premagajo. Ljudstvo hoče imeti godbo, katere ustreza vsem zahtevam in to zamore biti le godba, katere je neodvisna, to je godba, kateri poveljuje ljudstvo samo. Tudi godbena šola jako dobro napreduje. Do sedaj imamo 16 učencev, kateri bodo do spomladi že skoraj vsi sposobni za godbo na pihala. Godbo, katere razpolaga z 20 dobrimi močmi, se lahko naroči pri g. kapelniku Ignaciju Novačeku samem ali pa pri odborniku gosp. Franu Čudnu na Mestnem trgu.

Zgubljene in najdene stvari. Gosp. nadporočnik Rudolf Maister je zgubil 1. t. m. dopoldne na poti od nove vojašnice do Amroževega trga 320 K — Krznarski pomočnik Karl Okoren je zgubil neznan kje v mestu srebrno žensko uro. Marija Povše, delavka v tobačni tovarni je zgubila od doma v Prulah pa do holnice zlato broško z ametistom. — Neka dama je zgubila danes dopoldne v mestu zlat uhan s sedmimi brilianti, vreden 200 K. Kuharica Franciška Verhovnik je zgubila na poti iz Spodje Siske v mesto denarnico, v kateri je imela 7 kron denarja. Četovodja Stefan Nagy je zgubil bajonet št. 3217. Franciška Pucigar, trgovska prodajalka na sv. Petra cesti šte. 21, je našla včeraj v Kolodvorskih ulicah notes, v katerem je bil eden bankovec za 10 K. Nekaj denarja je bilo najdenega v »Narodni kavarni«.

200 litrov razlitega špirita. V soboto popoldne sta prevrnila Rosnerjeva hlapca prav na ravnem cel sod nad 200 lit. denaturiranega špirita. Sodu se je izbilo dno in v hipu se je razlil špirit po tleh, le kakih 6 lit. ga je hlapec Janez še ujel. Se danes se širi okoli skladišča drž. železnice neprijeten duh.

Podružnica Ljubljanska državnega društva državnih pisarniških pomočnikov je priredila včeraj ob pol 3. uri v »Mestnem domu« zborovanje. Predsednik državnega društva g. Rudolf Reisinger z Dunaja je poročal o programu društva: Pisarniški pomočniki zahtevajo pred vsem, da se jim spremeni naslov, a hočejo, da bi se imenovali pisarniški asistenti. Nadalje zahtevajo dovolitev 14dnevnega dopusta in nedeljskega počitka in odpravo triletnih odgovorov in IV. razreda štiriletnih doklad, potem ustanovitve disciplinarnih komisij in pravico do nošnje uniforme in jubilejske kolajne itd. Poročevalcu se je izrekla zahvala. — Gosp. Brufach je prebral petico za uvrstitev Ljubljane v II. in drugih mest in trgov v III. razred aktivitetnih doklad. Predsednikom društva je bil izvoljen g. Breskar. Na cesarja se je odposlal udanostni telegram.

Z burkljami. V soboto okoli 10. ure po noči je bil na sv. Jakoba trgu videti komičen prizor. Mati L. stanujoča na Zabjaku je prišla z burkljami v kavarno po svojo hčer in po svojega sina in ju zapodila ven. Na trgu je letala z burkljami za njim in suvala in podila domov. Ljudje, ki so ta prizor videli, so se na ves glas smejali.

Damsko tekmovalje za dobitke. Ker je ta del zabave v velikem orfeju, katerega priredi »Slavec« prihodnjo nedeljo v »Narodnem domu«, nekaj povsem novega, podajemo tu nekaj pojasnil: Pristop k tekmovalju je mogoč vsaki dami in sicer s tem, da delujejo iste na pridobitev srečk, te si je mogoče pridobiti

ali potem razpečevanja ali lastnega nabavljenja. V prvem slučaju si lahko dame pribore dobitke brez vsakih stroškov. Poleg treh dragocenih glavnih dobitkov bode cela vrsta postranskih dobitkov, tako da srečka, katere ne bode spadala k tekmovalju, zadane dobitke. Po tekmovalju bodo dame oddale svoje srečke odboru, kateri bode iste preštel in jih konečno slovesno izročil onim, katere so si kot prva, druga in tretja priborile največ srečk. Glavni trije dobitki bodo do nedelje v izložbi trgovine g. Schwentnerja na ogled razpostavljeni.

Ljubljansko prestovoljno gasilno društvo je imelo v soboto ob 8. uri zjutraj v stolni cerkvi sv. mašo za umrle svoje člane. Sv. maši, katero je bral društveni duhovnik g. profesor Gnezda, je prisostvovalo društvo v paradi in polnoštevilo.

Tatvina pri Oroslovu Dolencu Hišnemu posestniku in meščanu Oroslovu Dolencu v Wolfvih ulicah št. 10 je v noči od 30. na 31. m. m. ukradel nekdo pri novi stavbi v Velikih dolnarskih ulicah šest hrastovih tramov.

Na Zaloški cesti je 31. m. m. zvečer se pritihoval tat v kuhinjo gostilničarja Andreja Terškana in ukradel 12 kilogramov svinjske masti, katero je imel v nekem loncu.

V hotelu »pri Maliču« so se v petek po noči vnela drva, ki so se sušila na štedilniku. Ogenj so pravočasno opazili in ga pogasil.

Iz kazine V soboto po noči sta se v kazini dva pijana Ederjeva delavca spoprijela in stepla ter napravila takšen kraval, da je moral priti policaj, da ju je pomiril.

Z južnega kolodvora V minulem tednu so bili na južnem kolodvoru najdeni trije dežniki in en par starih čevljev.

Ženska jeza. Danes zjutraj je na sv. Petra cesti služkinja Marija Podlogar stepla služkinjo Ivano Pončar, katere je na cesti z njenim fantom slučajno govorila. Mar. Podlogar je bila ljubosumna in je udarila svojo dozdnevno tekmovalko z neko rečjo po obrazu, da jo je ranila.

Iz turške vojske. V gostilno Franciške Klandarjeve v Velikih Laščah je prišel dne 20. m. m. iz Ljubljane neki neznan človek, ki je pripovedoval, da je bil v turški vojski in da je turški oficir. Hvalil se je, »da ima v Ljubljani lepo premoženje in v Afriki še vse polno dolžnikov, katere bode šel sedaj spet tirjat. Mož, ki je bil star okoli 35 let, je stanoval v gostilni tri dni, potem pa je odšel, ne da bi se povrnil nazaj, kakor je sicer obljubil. Po njegovem odhodu je opazila dekla Ivana Zakrajšek, da jej manjka iz kovčega, katerega je imela v isti sobi, kjer je spal neznanec, nekaj denarja, zlat prstan in kolajno »Marijine družbe«. Brez dvojbe je te reči ukradel neznan tujec.

Na grobeh. Na tisoče ljudstva je včeraj hodilo mej razsvetljenimi in okrašenimi grobovi. Na tukajšnjem pokopališču smo letos opazili mnogo trakov v frankfurtskih barvah. Zeleti bi bilo, da se v prihodnje tako izzivanje na grobeh prepreči. Pevski društvi »Ljubljana« in »Slavec« ste peli žalostinke, »Ljubljana« je z društveno zastavo počastila tudi grob pesnika Ketteja. Na Kettejevem grobu, ki je dobil prijazen spomenik, so peveci »Ljubljane« zapeli žalostinko. Danes zjutraj je knezoškof g. dr. Jaglič maševal v cerkvi pri sv. Kristofu.

Kolesarja aretirala ženska. Na cesti pri St. Vidu je včeraj neki kolesar podrl na tla posestnika Lovrenca Porento iz Podgore pri St. Vidu in ga povozil. Njegova žena je kolesarja prišla in mu odvzela kolo, katero je spravila v bližnjo gostilno in je se le kolesarju izročila, ko jej je ta dal kolesarsko številko, katero je bil poprej odtrgal s kolesa. Porenta je na desni roki in nogi poškodovan.

Književnost in umetnost.

»Mlinar in njegova hči.«

V soboto popoldne in v nedeljo zvečer smo slišali zopet za praznike vernih duš oblatno Konradovo piščalko na slovenskem odru. E. Raupachova žaloigra ima še vedno tisto privlačno moč, ki napolni vsakokrat gledališče z gledalci, ki si morejo in si menda samo enkrat v letu privoščijo užitek, da se naslajajo nad trdosrčnim mlinarjem Črnotom in obupavajo ter se žaloste z nesrečnima ljubljencema Marico in Konradom ter se — smejejo belim duhovom na vaškem pokopališču. Tako tudi letos. Gledališče je bilo obakrat dobro razprodano, igralo pa se je tudi v precejšnjo zadovoljnost. Zlasti sta se odlikovala gđ. Rückova kot Marica in gospod Danilo nam že stari Konrad. Gospod Dobrovolny pa je storil svojo dolžnost kot mlinar Črnot in režiser igre je storil popolnoma svojo dolžnost. — Tudi predstava »Pepečice« v soboto zvečer je bila dobro obiskana. — Jutri igrajo igro »Bankerott«, ki je pri premijeri dosegla izreden vspeh. — Tenorist Vilek je iz Plzna že prišel v Ljubljano in v kratkem nastopi na slovenskem odru. — Poleg opere »Maričon« pripravlja opera tudi »Cavallerijo Rusticano«.

Izpred sodišča.

Jurkčevega Lojzeta poboljšek. L. Rihar, blapec iz Hrušvega, je vzel na Gaberju po noči 26. avgusta t. l. iz Aličevega hleva Cirmanovega koštruna, Heleni Žerovnikovi pa iz kuhinje okoli 45 mesenih klobas in jih odnesel s sušilnimi palicami vred. Tatvine Rihar priznava, izgovarja se glede klobas le s tem, da jih ni toliko vzel in tudi ne iz zaklenjene kuhinje, kar se mu pa ne posreči dokazati. Sodišče ga je obsodilo na 2 meseca strogega zapora in istega poostrišlo z 1 postom vsakih 14 dni.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 3. nov. Na dan Vseh svetnikov je kronski svet pod predsedstvom cesarjevim sklenil, da se vojaška predloga umakne, ker bi ne prodrla ne v ogrskem ne v avstrijskem parlamentu, da pa se takoj vložijo nova predloga, po kateri bi se kontingent vojaških novincev prihodnje leto povečal za 20.000 mož. Ker sta bila pri kronskem svetu tudi ministra grof Goluchovski in Kallay, se je kronski svet gotovo dotaknil tudi zunanega položaja naše države. Ministerski svet je sklenil, da novo predlogo predloži zbornici že v četrtek ali v petek.

Dunaj, 3. nov. Železniško ministerstvo naroči 42 novih železniških strojev in tenderjev.

Trst, 3. novembra. Na včerajšnjem občnem zboru „Edinosti“ se je zbralo nad tisoč ljudstva. Po nagovoru predsednika Mandiča in poročilih tajnika in blagajnika se je volil odbor, v katerem so iz večine dosedanja gospodje. Temu je sledil javni ljudski shod. Prof. Spinčić je poročal o obupnih razmerah v državnem zboru, naglašaje, da je edina naša rešitev v drobnem delu za gospodarsko osamosvojo naroda. Deželni poslanec dr. Rybář je govoril o tržaški mizeriji, kako magistrat in vlada postopata proti nam na polju šolstva, ljudskega štetja, domovinske pravice itd. Lepi govor je izžvenel v navdušen poziv, da pustimo strani malenkostne osebne prepire ter da si postavimo v politiki višje cilje: rešitev jadranske obali. Potem je hotel govoriti že preje oglašeni soc. demokrat Linhart. Ko je predsednik naznanil njegov nastop, nastal je med ljudstvom nezasiščen vihar. Vse je žvižgalo, upilo: Nočemo slišati, fej, dol ž njim itd. Predsednik je opominjal ljudstvo, da miruje. Ko pa vihar ni hotel ponehati, je — zaključil zborovanje. Socijalisti (bili so zopet razun dvuh treh sami italijanski sodrug) so jo poparjeni odkurili.

Poličane, 3. novembra. Župnik Martin Žekar v Studenčah je včeraj umrl v dobi 38 let. Pogreb bo v sredo ob pol 10. uri dopoldne.

Praga, 3. nov. Poslanec Herold je na nekem shodu dejal, da debata o izjavi min. predsednika še ne bo pojasnila položaja, pač pa bo ta debata pokazala, kako važno je češko vprašanje ne samo za Avstrijo, ampak tudi za Evropo in kako pogubna je Körberjeva politika za državo. Čehi nikakor ne bodo čakali do razprave o nagodbenem vprašanju, da izpeljejo glavni udarec proti vladi. Do takrat se mora češkim zahtevam že ugoditi.

Tiflis, 3. nov. Zemlja se je opetovano stresla. Nekaj hiš je dobilo razpokline.

Petrograd, 3. nov. Tolstoj je obel na pljučnici.

New York, 3. nov. Iz Kasletona se javlja, da je v 12 premogokopih zopet štrajk. Delavci niso mogli sprejeti ponujenih jim zahtev.

Guatemala, 3. nov. Vulkan Santa Maria vedno še naprej bluje. Vulkanski pepel leži več čevljev visoko. Nasadi kave so uničeni.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806-2 m, srednji tlačni tlak 736-0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
31. 9. zveč.	755-8	5-3	sl. szah.	ohl.	
1. 7. zjut.	737-7	7-8	sl. jvzh.	pol. obl.	0-0
2. 2. popol.	737-7	9-5	sr. jvzh.	obl.	
2. 9. vveč.	737-8	7-8	sl. jvzh.	oblačno	
3. 7. zjut.	737-6	6-1	sl. svzh.	oblačno	0-0
2. 2. popol.	737-7	12-4	sr. jug.	sk. javno	
4. 9. zveč.	740-5	8-6	sl. szah.	del. obl.	
7. 7. zjut.	741-3	4-8	sl. sever.	jasno	0-0
2. 2. popol.	741-2	9-9	sr. svzh.	sk. obl.	

Srednja temperatura petka 8-4° norm. 7-4°.

Srednja temperatura sobote 8-4°, norm.: 7-1°.

Srednja temperatura nedelje 9-0°, normale: 6-9°.

Dunajska borza

dné 3. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	100 95
Skupni državni dolg v srebru	100 80
Avstrijska zlata rent 4%	120 60
Avstrijska krona rent 4%	100 20
Ogerska zlata rent 4%	120 45
Ogerska krona rent 4%	97 60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gid.	15 60
Kreditne delnice, 160 gid.	872 50
London viza	239 05
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	118 85
10 frank (napoleonondor)	23 40
Italijanski bankovci	19 06
2. kr. cekini	95 15
	11 33

Jutri ob pol 8. uri zvečer

javno predavanje

v veliki dvorani

„Katoliškega doma“.

1243 1-1

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, je naš iskreno ljubljeno oče, gospod

Janez Bregar

bivši posestnik in mesar

dne 2. novembra ob 5. uri zjutraj po daljši in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoč, star 68 let, mirno v Gospodu zaspal

Pogreb draga ranjega boče v torek, dne 4. t. m., ob pol 9. uri zjutraj na pokopališče.

Sv. maše posmrtnice se bodo brale v župni cerkvi.

Ljubljenega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ribnici, dne 2. novembra 1902.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

1240 1-1

Za mnogobrojne, od blizu in daleč nam došle dokaze pristrčnega sočutja povodom nenadomestne izgube drage soproge oziroma hčere, sestre, svakinje in stricnice gospe

Minke Kulovic roj. Kavčič,

kakor tudi za prekrasne vence, mnogobrojno osebno udeležbo, preč. duhovščini, g. ravnatelju in drugim gosp. kolegom vseke papirnice tukajšnjemu orožništvu, železniškim uradnikom kakor tudi vsem prijateljem in znancem ter g. pevcem društva »Sloga« za ganljivo petje pri sprevedu drage nam ranjke k zadnjemu počitku izrekamo najtoplejšo zahvalo ter pri srčni Bogu plati.

V večje 3. nov. 1902.

Žalujoči ostali.

Razstava v Parizu

„Grand Prix“

Varstvena znamka uradno upisana.

Svetoslaven ruski karavanski čaj bratov

KIC Popoff Moskva C. kr. dvorni založnik

Najboljše Najboljše

1142 Pisarna: 10-1 Dunaj, VII/2 Breitegasse 9 Na drobno se dobi v vseh boljših trgovinah v izvirnih zavitkih.

Dr. Janez Klasinc

naznanja preselitev

1227 2-2

svoje odvetniške pisarne

iz Herrengasse šte. 9

v Albrechtgasse šte. 7 v Gradcu.

Pozor gg. organisti!

Jini ameriški harmonij

z 11 spremeni, popolno nov ter še v prvotnem zaboju se proda takoj, ker sta sedanjemu lastniku po pomoti došla mesto enega, dva. Cena z voznino in carino 177 gid. Plača se lahko v mesečnih obrokih, le voznino in carino je plačati takoj. Več pové uredništvo »Slovenca«.

1246 3-1

Stanovanje

s petimi sobami v drugem nadstropju se odda s 1 februarjem

Natančna pojasnila daje Alojzij Vodnik, kamnosek, Kolodvorske ulice št. 32.

Št. 34.625

Ustanove za invalide.

1195 2-2

Pri mestnem magistratu v Ljubljani izpraznjeni ste dve mesti ustanove za kranjske invalide po 63 K na leto. Do te ustanove imajo pravico bivši vojaki, ki so vsled vojaške službe za delo nesposobni postali, ter so ubogi in lepega vedenja.

Prošnje za podelitev teh ustanovnih mest morajo biti opremljene z dokazili o stanu, starosti, uboštvu, vedenju, ter o vojaškem službovanju prosilcev in jih je vlagati

do 10. novembra 1902

pri tem uradu ali pa pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 8. oktobra 1902.

P. n.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu najljubše naznaniti, da sem s 1. novembrom izstopila iz službe mödlingske tovarne za čevlje v Ljubljani ter da prevzamem z 8. novembrom t. l.

zastopstvo tovarne za čevlje

D. H. Pollak & Co

Dunaj - Gradec - Wlaschitz

in sicer v

Prešernovih ulicah v g. Perlesovi hiši.

Prosim torej slavno občinstvo, da mi i nadalje blagohotno izkaže v isti meri kakor sedaj svojo naklonjenost, to pa tem bolj, ker bodem sedaj v stanu postreči z res najboljšim in najsolidnejšim blagom, za kar mi je porok trdka, koje zastopstvo prevzamem.

Najodličnejše m spoštovanjem

Julija Stor.

1245 3-1

1234 3-1

Razpis dveh dacarskih služb.

Pri odkupnem društvu užitninskega davka v Logatcu oddati je dve dacarski službi in sicer eno s sedežem v Logatcu in eno s sedežem v Planini.

Prosilci naj vložijo svoje prošnje, opremljene s spričevali in dokazili o dosedanjem službovanji

do 20. novembra 1902

pri reprezentantstvu v Gor. Logatcu.

Od prosilcev se zahteva varščine 600 K. Službo je nastopiti z 20. decembrom 1902.

Reprezentantstvo odkupnega društva užitninskega davka v Gor. Logatcu.

Ivan Rihar, reprez.